

DAVID DUCHOVNY

VACA SAGRADA

Empúries

narrativa

David Duchovny

Vaca sagrada

Traducció de Marc Rubió

Editorial Empúries

Barcelona

Títol original: *Holy Cow*

© David Duchovny, 2016

© de las ilustracions: Natalya Balnova, 2016

Primera edició: febrer del 2016

© de la traducció: Marc Rubió Rodon, 2016

© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u.,
Editorial Empúries
Av. Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.editorialemipuries.cat

Fotocomposició: Víctor Igual

Impressió: Limpergraf

DIPÒSIT LEGAL: B. 292-2016

ISBN: 978-84-16367-46-7

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Sisplau, permeteu-me que em presenti

La majoria de la gent creu que les vaques no pensen. Hola. Deixeu-me reformular això: la majoria de la gent creu que les vaques no pensen ni tenen sentiments. Tornem-hi: hola. Sóc una vaca, em dic Elsie, sí, ja ho sé, amb això del nom els meus pares no s'hi van trencar gaire les banyes. ¿Ho veieu? Pensem, sentim i fem broma, almenys la majoria de nosaltres. La meva tia àvia Elsie, de qui he heretat el nom, no té sentit de l'humor. Gens ni mica. És que zero. Ni tan sols li agraden els acudits on surten humans fent estupideses. Com ara aquell que diu: dos humans entren en un estable... Espera, que potser no tinc gaire temps, val més que no m'enrotlli.

Només vull deixar clares certes coses. A veure, ah, sí: ¿com és que escric això, us podeu preguntar, si no tinc dits? No puc agafar un bolígraf. Creieu-me, ho he intentat. No és agradable. Tampoc és que se'n trobin gaires, de bolígrafs, amb tants ordinadors com hi ha. I tot i que pensem i sentim i som gracioses, no parlem. Almenys, amb els humans. Nosaltres tenim el que les persones abans en dèieu «tradició oral». Les històries i la saviesa passen de mares vaca

a filles vedella, de generació en generació. Més o menys, igual que a vosaltres us arriben les vostres *odissees* i les vostres *iliades*. Cantant, fins i tot. Disculpeu que fardi una mica i deixi caure un nom. Homer. Paf. Esperaré que el recolliu.

Tots els animals poden parlar entre ells amb alguna mena de gruny, xiulet, lladruc o xiscle, una mena d'esperanto bestial: el lleó amb el xai, l'ocell amb el gos, l'ant amb el gat —tot i que, la veritat, ¿com es pot pretendre tenir una conversa llarga amb un gat?; molt narcisistes, són—. Però nosaltres, el regne animal, poc que en tenim ni una, de paraula, o el que vosaltres en dieu llengua. I sí, sé que això de «poc que en tenim ni una» no queda gaire fi gramaticalment, només ho he fet servir per donar èmfasi. No sóc un marsupial. Els marsupials són tristament famosos per la seva incapacitat d'entendre les regles gramaticals (¿heu intentat mai mantenir un diàleg amb un cangur?, per molt que arribis a saber què diuen, són gairebé incomprendibles, nanos). I qui coi sap què s'empatollen els peixos. Però divago. Molt boví per part meva. Digressió i digestió. És el que fem. Nosaltres les vaques tenim molt temps per ruminar i fer-la petar, per dir-ho així. Ens estem dretes, mengem, conversem, potser trobem una salera... Tot molt bé.

Fins fa poc, almenys. Fins fa uns dos anys, que és més o menys quan comença la història que us estic explicant. La meva vida fins en aquell moment era idíl·lica. Vaig néixer als Estats Units, en una petita granja del nord de l'estat de Nova York. El clan dels

Bovary hi són des del principi dels temps. La meva mare i la mare de la meva mare, i la mare de la mare de la meva mare, etc. A les famílies de vaques els pares brillen per la seva absència. El meu pare, el Ferdinand (ja ho sé), apareixia de tant en tant, i suposo que així és com van arribar tots els meus germans i germanes. Però en general els nois estan separats de les noies. Els agrada mirar-nos fixament des de l'altra banda de la tanca. De vegades és una mica esgarrifós, si us he de ser sincera. És com si els nois fossin d'una altra espècie, però jo no jutjo ningú. Si he après alguna cosa en els últims dos anys és a no jutjar ningú. Suposo que el que vull dir és que, des del principi de la civilització, els nois han estat separats de les noies, o sigui que no esperem una altra cosa. És el que hi ha hagut sempre, o sigui que no em passo el dia sospirant per veure reaparèixer el meu pare.

Als humans els encantem. O això em pensava, això ens pensàvem totes. Els encanta la nostra llet. Ara bé, personalment trobo que és una mica estrany beure's la llet d'un altre animal. A mi no em veureu pas acostar-me a una senyora humana que acaba de parir i dir-li: «Ei, em deixa fer un tastet». Estrany, ¿oi? Això no passarà. És un pèl fastigós. Però és per això que us encantem. L'eterna llet. La leche. Cadascú té els seus gustos, suposo. I totes les noies creixem sabent que cada matí vindrà el granger i ens munyirà. Cosa que és un descans, perquè ens inflem, i pot ser molt agradable tornar-se a sentir gràcil i esvelta després d'una bona munyida. Sí, ens preocupa tenir

un bon aspecte. I no ens agrada que quan vosaltres les persones penseu que algú està gras li digueu vaca. I els porcs no estan gaire contents que estigueu sempre amb això de «porc» i «porqueria», i a les gallines també els empipa que considereu que «gallina» és un insult (cosa que a mi em fa secretament feliç, perquè les gallines són la tocada de mamelles més gran que Déu ha creat).

Oi tant, nosaltres creiem en Déu. Un Déu en forma de vaca. No, home, no. Us he espantat, però, ¿eh? Però sí que creiem que hi ha alguna cosa que va fer totes les coses del món: tots els animals, animàlculs, plantes, roques i ànimes. I la veritat és que no sabem ni ens importa si aquest Creador té forma de vaca, de porc, de persona, d'ameba o de Jerry Garcia. Senzillament, creiem que hi ha una força impulsora de la vida i la creació. La cosa més propera a aquesta idea que tenen les persones és la Mare Terra. Però això només és una aproximació. I nosaltres no ens limitem a creure en aquestes coses; les sabem. Les sentim a través dels nostres ossos i dels ossos dels nostres avantpassats que jeuen en algun lloc del prat del vell Macdonald.

Ostres, sóc una vaca rotllera. Us hi haureu d'acostumar. Homer també s'enrotllava bastant, ¿oi? O sigui que aquí tinc un precedent. Abans que us expliqui què va passar, deixeu-me que us doni una mica més de context i us expliqui com era la meua vida abans de l'Esdeveniment. Així és com en dic: l'Esdeveniment, o la Revelació, o el Dia de la Bonyiga. Deixeu-me situar l'escena. Ambientar-vos una mica.

La vida en una granja. Es passa bastant fred. M'estic molt temps al camp amb les meves supercol·legues, entomant les mirades horripilants dels toros. Qui no es consola és perquè no vol, deia sempre la meva mare. Va ser una gran mare, però un bon dia va desaparèixer, com fan totes les mares vaca. Ens han ensenyat a acceptar-ho. El fet que una mare no estigui amb tu per sempre i marxi sense dir-te adéu després d'haver-te criat no vol dir que no t'estimi. I tot i que sé que «les coses són així» i que «sempre han sigut així», quan penso en la meva mare encara se'm fa un nus a la gola. Era guapa —ulls marrons i grossos, un sentit de l'humor sorneguer—. No em va deixar mai sola fins que un dia em va deixar sola. Però sobre això ja hi tornaré més tard. Doneu-me un moment per pensar en la meva mare. Els sentiments van i vénen, tret que no en tinguis. Després es queden, i fan mal, i es converteixen en una cosa recargolada i estranya. O sigui que quan nosaltres les vaques tenim un sentiment, el tenim, fins que el sentiment marxa. Després fem muu-ts, i a la gàbia. Paf. No us l'esperàveu, aquesta, ¿oi?

Recordo els dies de la meva infància a través del vidre de la nostàlgia tenyit pel verd de l'herba. Tot sembla tan llunyà i tan perfecte... Cada dia feia sol, fins i tot els de pluja. Teníem herba i menjar i un lloc per dormir i bones amigues, i sempre hi havia algun drama amb els altres animals, però res que fos gaire greu. La jerarquia d'una granja és molt flexible. No sé si vosaltres en diríeu democràcia. Jo crec que una definició millor és «viu i deixa viure», tret que hi hagi

Aquí és on fem vida: al prat.

gallines pel mig. Si n'hi ha, pot passar de tot. No sé si heu llegit *La rebel·lió dels animals*. Sembla que és un llibre que han de llegir tots els humans de petits. Jo personalment prefereixo *La teranyina de la Charlotte*, tot i que les aranyes poden ser complicades —¿I això de les vuit potes? Home... La quantitat adequada de potes són dues o quatre, això ho sap tothom. Potser cinc, potser. Vuit em sembla vague, o autocomplaent; desesperat, fins i tot. ¿Sabeu què vull dir?

En tot cas, una granja normal no té res a veure amb la granja de *La rebel·lió dels animals* —no hi mana ningú, hi manem tots, i som el que vosaltres en diríeu un patriarcat: el tinglado el porten les dones—. Ja poden dir el que vulguin, les estúpides de les gallines. Nosaltres les vaques tenim un lema: no em trepitgis l'ull de poll i jo no et trepitjaré el teu. I després a això hi afegim l'amor. Amor animal. Pur amor animal.

Sí, nosaltres matem per sobreviure, alguns animals ho han de fer, però la manera de matar no és com la dels humans; no hi ha odi ni diversió, només necessitat. Sabem que no vivim en un conte de fades. Fins i tot entenem la guineu que roba ous, i l'aguiot que s'emporta un garrí fins a provocar-li una mort horrorosa al cel. És la manera. Jo dono gràcies a l'herba mentre rumio i me l'empasso. ¿Us penseu que les plantes no tenen sentiments? Potser no tenen la mena de sentiments que tenim nosaltres o vosaltres, però tenen sentiments vegetals, uns sentiments molt lents que es despleguen o creixen amb el pas dels anys i no dels segons. Per a una vaca, el món és un tot enorme de sentiments.

Així és com funciona la cosa:

Dilluns

A PUNTA DE DIA: Ens munyen. Tens sort si et toca el germà mitjà o el petit, el gran és molt barroer. És evident que no té cap ganes de ser allà. Ho entenc, tio, és molt d'hora, però així i tot...

UN COP MUNYIDES: Ens obren les portes i sortim al prat, on passarem la major part del dia menjant, rumiant, parlant, xafardejant, etc. Aquí és on fem vida: al prat. L'herba verda i dolça i el fenc d'alfals, encara més dolç.

AL VESPRE: Tornem a l'estable per passar-hi la nit. Ens tornen a munyir i després, amb el sol ponent, acostumem a anar-nos-en a dormir. Seguim el ritme de la terra i tot això. Quan la meva mare hi era, m'explicava contes. A mi m'agradaven els contes on els humans fan d'animals. La meva mare era una gran narradora i normalment m'adormia al so de la seva veu, com si fos el suau murmuri del vent entre els arbres o un rierol que llisca entre les pedres.

I després el dimarts, el dimecres, el dijous, el divendres, el dissabte i el diumenge són exactament iguals.

És senzill, ¿oi? Despertar-se, deixar-se munyir, menjar, passar el dia al prat, tornar a deixar-se munyir, un conte i a dormir. Amb això jo ja en tenia prou. Mai havia volgut res més. Mai havia volgut viure enlloc més. I volia que les meves filles i les filles de les meves filles tinguessin el mateix sempre i per

sempre, tot i que no em podia imaginar mai que les deixés tal com la meva mare m'havia deixat a mi. Això va ser així fins a l'Esdeveniment, el dia que la Terra es va aturar, el Dia de la Bonyiga. Llavors ho vaig entendre tot, fins i tot vaig entendre la mare. I malgrat que aquest coneixement va ser dolorós, va portar-me al perdó i a la comprensió, i això no ho canviaria ni boja. La innocència és una cosa maca, però el món ens ofereix més i no està bé desapropiar-ho. No pots ser una vedella tota la vida.

Gairebé ja hi som. ¿Us esteu frustrant, amb tot aquest preàmbul, amb aquesta il·luminació ambiental? Aquest és el problema que hi ha amb els nens guillats i els videojocs: ni una mica de paciència. Doncs bé, el ritme d'una vaca és lent i no es pot accelerar. Haig de marxar a fer la meva feina, i després una becaina: m'agrada fer una bona becaina. Després, l'Esdeveniment.